

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра історіографії, джерелознавства та археології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-
педагогічної роботи

“ _____ ” _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

PR-технології в архівній справі

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ магістр _____

галузь знань _____ 03 гуманітарні науки _____
(шифр і назва)

спеціальність _____ 032 Історія та археологія _____
(шифр і назва)

освітня програма _____ 032 Історія та археологія _____
(шифр і назва)

спеціалізація _____ Історія та археологія _____
(шифр і назва)

вид дисципліни _____
(обов'язкова / за вибором)

факультет _____ Історичний факультет _____

20__ / 20__ навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету (інституту, центру)

“_31” серпня 2018 року, протокол № 8

Розробник _____ д.і. н., проф. Посохов Сергій Іванович

Програму схвалено на засіданні кафедри історіографії, джерелознавства та археології

Протокол від «16»__червня_____2018 року № 10

Завідувач кафедри

_____ проф. Посохов С. І.

Програму погоджено методичною комісією
__історичного факультету

Протокол від “17” червня 2018 року № 9

Голова методичної комісії

_____ Тумаков О. І.

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “PR-технології в архівній справі” складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки

магістр

(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

спеціальності (напряму) історія та археологія

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Мета курсу – ознайомити студентів із основами його майбутньої фахової діяльності, зокрема, сформуванню уявлення про форми зв’язку із громадськістю при здійсненні науково-дослідницької та інформаційної функцій архівів.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Завдання курсу: Загальне завдання курсу полягає в тому, щоб студенти зрозуміли необхідність постійного спілкування з громадськістю, використання сучасних інформаційних та PR-технологій під час своєї практичної діяльності. Відповідно, під час занять студенти набувають уміння вести пошук актуальних для суспільства тем, критично оцінювати можливі форми репрезентації архівних документів, використовувати сучасні форми комунікації з громадськістю, використовувати напрацювання в системі PR-технологій при вирішенні конкретних науково-організаційних проблем.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин - 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

Нормативна / за вибором

Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	-й
Семестр	
2-й	-й
Лекції	
32 год.	год.

Практичні, семінарські заняття	
- год.	год.
Лабораторні заняття	
- год.	год.
Самостійна робота	
88 год.	год.
Індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Студент повинен:

знати: Під час навчання студентам необхідно, використовуючи знання про соціальні функції гуманітарних дисциплін, сформулювати уявлення про зв'язок наукових розробок та практичної діяльності фахівця-архівіста з інтересами суспільства, визначити місце архівознавства в просторі публічної історії.

вміти: Під час занять студенти повинні оволодіти навичками використання PR-технологій для вирішення проблем пов'язаних із взаємодією архівів та суспільства. Вивчення курсу повинно допомогти студентам навчитися здійснювати функції організатора наукової та просвітницької роботи в архіві, оволодівати навичками аналізу ситуацій, робити презентації, готувати програми заходів тощо.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

ТЕМА 1. Вступ. Мета і завдання спецкурсу

Зміст: Мета спецкурсу. Архіви та актуальні проблеми історичної науки і суспільства. Соціальні функції архівознавства. Природа гуманітарного знання, історичні типи гуманітарного знання, наукове та ненаукове знання, процеси становлення науково-гуманітарних парадигм. Публічна історія та історична політика. Теоретичні аспекти ведення міжособистісної і ділової комунікації в різних сферах. Імідж архівів в структурі комунікативного простору. Нові стратегії розвитку архівної справи.

ТЕМА 2. Архівна справа в ситуації постмодерну та комунікативної революції.

Зміст: Витоки методології постмодерна, метод деконструкції, методологія дослідження суб'єктності та творчості, метод критичного дискурсивного аналізу. Вплив новацій в історичній науці на архівну справу. Сучасні засоби комунікації та нові технічні можливості презентації результатів діяльності архіву. Планування і організація управлінської діяльності в зв'язках з громадськістю.

ТЕМА 3. Культура історичної пам'яті.

Зміст: Історична пам'ять та історичний міф, історичний досвід та актуальні проблеми суспільства, формування ціннісного ставлення до минулого і спроби прогнозувати майбутнє. Вплив історії на суспільство. Архіви та проблема збереження (формування) історичної пам'яті. Публічна історія та історична політика.

ТЕМА 4. Сучасні напрями історіописання.

Зміст: Традиції та новації в історичній науці. Сучасні напрями історіописання: історія знизу, жіноча історія, мікроісторія, усна історія, історія довкілля, нова локальна історія, інтелектуальна історія.

ТЕМА 5. Зміст та форми науково-дослідної, просвітницької роботи та рекламних кампаній архівів.

Зміст: Наукові дослідження в галузі спеціальних історичних дисциплін, удосконалення методів реставрації та консервації документів. Теоретичні та прикладні дослідження. Форми науково-дослідної роботи архівів. Центри архівознавчих досліджень. Форми та засоби просвітницької роботи та популяризації архівної справи. Стратегія і тактика PR кампанії. Класична структура PR-проекту.

ТЕМА 6. Архіви в системі державних та недержавних установ та організацій.

Зміст: Вивчення інформаційних потреб суспільства. Напрямки співробітництва архівів з представниками різних державних та недержавних установ та організацій, фінансових, громадських структур, політичних організацій, ЗМІ, інформаційними, рекламними, консалтинговими агентствами.

ТЕМА 7. Семінари, конференції, виставки, презентації як форми науково-методичної та просвітницької роботи архівів

Зміст: Організація семінарів, конференцій та виставок. Обмін досвідом та формування творчих колективів. Розрахунок бюджету. Планування та здійснення комунікаційних, рекламних та інформаційних кампаній та заходів відповідно до цілей і завдань організації на основі результатів досліджень.

Тема 8. Ефективність науково-інформаційної, комунікаційної та просвітницької діяльності архівів

Зміст: Проблема ефективності використання Національного архівного фонду. Традиційні показники ефективності (кількість виданих справ, видавнича діяльність тощо). Нові акценти у оцінці результативності інформаційних заходів та роботи архівів. Спільні маркетингові заходи комерційних і некомерційних організацій. Форми PR взаємодії благодійних фондів і комерційних організацій. Репутаційні ризики. Партнерство як інструмент для лобювання спільних інтересів. Благодійні програми.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
Лекції		прак- тичні	лаб.	інд.	ср	
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Вступ. Мета і завдання спецкурсу		4				10
Тема 2. Архівна справа в ситуації постмодерну та комунікативної революції		4				12
Тема 3. Культура історичної пам'яті		4				10
Тема 4. Сучасні напрями історіописання		4				12
Всього годин		16				44
Тема 5. Зміст та форми науково-дослідної та просвітницької роботи архівів		4				12
Тема 6. Архіви в системі державних та недержавних установ та організацій		4				10
Тема 7. Семінари, конференції,		4				12

виставки, презентації як форми науково-методичної роботи						
Тема 8. Ефективність науково-інформаційної, комунікаційної та просвітницької діяльності архівів. Підсумкова дискусія		4				10
Всього годин		16				44
Всього годин		32				88

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Підготовка доповіді: «Перспективний сучасний напрямок історіописання та архівознавство: точки сполучення»	10
2.	Ознайомлення із поглядами фахівців на проблеми використання PR-технологій в публічній історії.	6
3.	Організація науково-інформаційної, комунікаційної та просвітницької роботи архівів: форми та методи роботи (аналіз досвіду ДАХО та ін.).	14
4.	Підготовка доповіді: «Чого бракує сучасним архівам України при взаємодії з суспільством?»	10
5.	Розробка віртуального наукового чи медійного проекту за участю ДАХО (розробка сценарію форторепортажу події, підготовка публічного виступу як частини PR-заходу та ін.)	30
6.	Розробка програми конкретного заходу та презентація проекту.	18
	Разом	88

6. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Написання доповіді, аналіз діяльності ДАХО та інших архівних установ, підготовка програми заходу, розробка програми презентації.

7. Методи контролю

Заслуховування доповіді, перевірка аналітичних матеріалів, співбесіда, іспит

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання				Контрольна робота, передбачена на навчальним планом	Індивідуальне завдання	Разом	Екзамен (залікова робота)	Сума
Розділ 1	Розділ 2							
T1-2	T3-4	T5-6	T7-8					
5	5	5	5		30		50	100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література

Законодавчі акти та нормативні документи

Закони України

Про Національний архівний фонд і архівні установи: Закон України від 24 грудня 1993 р. // Відомості ВР України. - 1994.- №15.- Ст.86.

Про внесення змін до Закону України “Про Національний архівний фонд і архівні установи”: Закон України від 13 грудня 2001р. // Відомості ВР України.- 2002. - №11.- Ст.81.

Про страховий фонд документації України: ”: Закон України від 22 березня 2001р. // Голос України.- 2001.- 27 квіт.

Довідники

Архівістика: Термінолог. Словник / ГАУ при КМ України. УДНДІАСД.- К., 1998.- 106 с.

Архівні установи України: Довідник / Держкомархів України.- К., 2000.- 260 с.

Навчальна література

Архівознавство: Підручник для студ. вищ. навч. закладів/ Редкол.: Я.С. Калакура та ін.- К., 1998.- 314 с.

Архівознавство: Підручник для студ. іст. фак. вищ. навч. закладів України. Вид. 2-ге/ За заг. ред.: Я.С. Калакура та І.Б. Матяш.- К.: Видавн. дім "КМ Академія", 2002.- 356 с.

Вылегжанин Д.А. Теория и практика PR. – М.: Флинта, 2014. (http://e.lanbook.com/books/element.php?pl1_id=51789)

Голубкова Е.Н. Интегрированные маркетинговые коммуникации: учебник и практикум для академического бакалавриата. – М.: Флинта, 2011. (<https://idp.nwipa.ru:2920/viewer/DFDC41E7-D38B-42B0-B63B-66030591B9C5#page/1>)

Кузнецов В.Ф. Связи с общественностью: Теория и технологии: учебник для студентов вузов. — 2-е изд. доп. и перераб. М.: Аспект Пресс, 2008. 302 с.

Кошелев А.Н. PR-проектирование от идеи до воплощения в реальность. М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К», 2009. 304 с.

Кондратьев Э.В., Абрамов Р.Н. Связи с общественностью. М.: Академический проект, 2005. 238 с.

Кочеткова А.В. Теория и практика связей с общественностью /А.В.

Кочеткова, В.Н. Филиппов, Я.Л. Скворцов, А.С. Тарасов. СПб: Питер, 2007. 240 с.

Ньюсом Даг, Турк Джуди Ван Слейк, Крукеберг Дин. Все о PR. Теория и практика публик рилейшнз / пер.с англ. М.: Консалтинговая группа «ИМИДЖ-контакт»: ИНФРА-М, 2001. 628 с.

Чумиков А.Н. Государственный PR: связи с общественностью для государственных организаций и проектов. – М.: ИНФРА-М, 2012. (<https://idp.nwipa.ru:2920/viewer/DFDC41E7-D38B-42B0-B63B-66030591B9C5>)

Чумиков А.Н., Бочаров М.П. Связи с общественностью. Теория и практика: учебник. М., 2010

PR сегодня: новые подходы, исследования, международная практика / пер. с англ. М., 2002

Періодичні видання

Архіви України: Науково-практичний журнал Держкомархіву України. Видається з 1947 р. (до 1965 р. видавався під назвою «Науково-інформаційний бюллетень»). Виходить щомісяця.

Архівіст: Вісник Спілки архівістів України. Видається з 1991 р. Перші три номери вийшли під назвою «Вісник САУ:Інформаційний бюлетень».

Вісник Державного комітету архівів України. Видається з 2000 р.
Виходить щоквартально.

Журнал «PR-Week» - <http://www.prweek.com/uk/>

Допоміжна література

Навчальна література

Алексеева Е.В., Афанасьєва Л.П., Бурова Е.М. Архивоведение: учебник. – М., 2007. – 271 с.

Крайская З.В., Челлини Э.В. Архивоведение: Учеб. для сред. спец. уч. завед. – М.: НОРМА, 1996. – 222 с.

Нариси історії архівної справи в Україні / За заг. ред. І.Б. Матяш та К.І. Климової.- К.: Видавн. дім “КМ Академія”, 2002.- 612 с.

Румянцева М.Ф. Теория истории: учеб. пособие. – М., 2002. – 319 с.

Селезнев М.С. Теория и методика советской археографии: Учеб. пособие /Моск. гос. ист.-арх. ин-т. – М, 1974. – 206 с.

Теория и практика архивного дела в СССР: Учеб. для вузов.- Изд. 2-е, перераб. и доп.- М.: Высш. школа, 1980.- 343 с.

Наукова література

Бермус А.Г. Введение в гуманитарную методологию. – М., 2006. – 336 с.

Лозицький В. Історія міжнародного архівного співробітництва (1898-1998 рр.).- К., 1999.- 130 с.

Нові перспективи історіописання. – К., 2004. – 387 с.

Сергазин Ж.Ф. Основы обеспечения сохранности документов. – М.: Высш. шк., 1986. – 239 с., ил.

Старостин Е.В. Зарубежное архивоведение.- М.: Русский мир, 1997. - 330 с.

Яковенко Н. Вступ до історії. – К., 2007

Зашкільняк Л. Методологія історії від давнини до сучасності. – Л., 1999.

Зашкільняк Л. Сучасна світова історіографія. – Л., 2007.

Історіографічний словник. – Х., 2004.

.Ковальченко И.Д. Методы исторического исследования. – М., 2003.

Про А. Двенадцать уроков по истории. – М., 2000.

Репина Л.П. «Новая историческая наука» и социальная история. – М., 1998.

Українська історіографія на зламі ХХ і ХХІ століть: здобутки і проблеми. – Л., 2004.

Бермус А.Г. Введение в гуманитарную методологию. – М., 2007

Селунская Н.Б. Проблемы методологии истории. – М., 2003. – 121 с.

Старостин Е.В. Международные архивные организации и их деятельность: Учеб. пособие.- М.: МГИАИ, 1989.- 82 с.

10. Інформаційні ресурси

Архівні служби та архіви країн світу у мережі Інтернет

Державний комітет архівів України: [http:// www.scarh.kiev.ua](http://www.scarh.kiev.ua)

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Архіви Росії (Archives in Russia): <http://www.rusarchives.ru/>

Спілка архівістів: <http://www.vda.archiv.net/>

14. Питання для здійснення підсумкового контролю знань студентів

1. Специфіка гуманітарного знання, соціальні функції історії
2. Публічна історія
3. Історична політика
4. Сучасні форми комунікації та їх вплив на історичну свідомість
5. Архіви та проблема збереження (формування) історичної пам'яті.
6. Форми та засоби просвітницької роботи та популяризації архівної справи.
7. Сучасні напрямки історичних досліджень та архівознавство
8. Класифікація громадськості, яка може бути зацікавлена в співробітництві із архівом
9. Напрямки співробітництва архівів з представниками різних державних та недержавних установ та організацій
10. Науково-інформаційна та просвітницька робота архівних установ
11. Археографічна діяльність архівів та форми презентації документів
12. Семінари, конференції як форми комунікації в архівних установах
13. Планування та здійснення комунікаційних кампаній та заходів
14. Планування та здійснення рекламних та інформаційних кампаній та заходів
15. Класична структура PR проекту
16. Форми PR взаємодії з благодійними фондами і комерційними організаціями та можливі репутаційні ризики.
17. Оцінка результативності рекламно-інформаційних заходів та просвітницької роботи архівів.